

C A P U T   X X I.

Danæus in Ethic. Christ. Philosophi distinguunt inter mendacium propriè dictum, & impropriè dictum; illud vocant quod conjunctum est cum fallendi & nocendi studio; hoc verò speciali nomine vocant falsiloquium, ab omni fallendi & nocendi studio sejunctum, & hoc licet esse volunt, servatis his legibus: 1. Si non imminuat gloriam Dei. 2. Si non sit contra datam fidem. 3. Si proximus inde honestè juvetur, & contra injuriam defendatur. 4. Si absit omnis scurrilitas.

एवं एवं

Cap. XXI. De Taciturnitate.

TAciturnitas est virtus conversationis in sermone, quâ homo in loquendo & tacendo justum tenet modum.

S C H O L. Græcè dicitur σιωπηλότης, item ἔχεμνθια, & definitur aliâs η τὸ τὸ γλῶσσαν ἐγκράτεια, id est, linguae continentia, daß man die Zung im Zaum halte. Non autem potandum est, hanc virtutem in mero silentio esse positam; jubet enim abstinere ab intempestivo silentio. Quatuor igitur ejus notanda sunt officia: 1. Loqui necessaria & utilia. 2. Loqui quæ conveniunt respectu personæ loquentis & audientis, item loci & temporis. 3. Loqui quantum decet. 4. Secreta tacere. Scitè igitur & eleganter Ovidius:

*Eximia est virtus, prestare silentia rebus;
At contrà gravis est culpa, tacenda loqui.*

Audiatur sapientia Salomonis, Prov. 10. v. 19. & cap. 17. v. 27. cum quo conferatur quod dicit Jacobus Apost. c. 1. v. 19. & c. 3. v. 3. & seqq. Diligens igitur tū in loquendo, tū in tacendo semper adhibenda est cautio. Æschynes quidā Socratus reprehensus de silentio: Non loqui solùm, inquit, sed etiam silere didici à Socrate. Simonides ad quendam hospitem nihil loquentem dixisse scribitur: Si fatuus es, sapientis opus facis: si sapiens, fatui, Plutarch.

E

Mendacium
propriè di-
ctum et im-
propriè.

Quatuor offi-
ciia.